Klaar voor volgende stap naar Belgische waterstofeconomie - Studie bevestigt potentieel van waterstofimport

Om de uitdaging van de transitie naar een koolstofneutrale samenleving tegen 2050 aan te gaan, moeten we verder kijken dan onze eigen productie van hernieuwbare energie die we in het Belgische binnenland of offshore opwekken. De import van duurzame energie speelt daarbij een essentiële rol. De studie die de waterstofimportcoalitie – een samenwerking van DEME, ENGIE, Exmar, Fluxys, Port of Antwerp, Port of Zeebrugge en WaterstofNet - vandaag bekendmaakte, besluit dat dit ook technisch en economisch haalbaar is. De doorgedreven haalbaarheidsstudie is het eerste tastbare resultaat van de samenwerking van de betrokken bedrijven, ieder met zijn eigen specifieke en complementaire expertise en ervaring. Daarmee is de basis gelegd voor concrete vervolgstappen, met onder

andere pilootprojecten voor de levering van duurzame energie door middel van groene moleculen uit landen waar wind en zon in overvloed beschikbaar zijn aan onder meer de Belgische eindgebruiker.

Essentiële rol in energietransitie

De klimaatdoelstelling om de CO2-uitstoot in België tegen 2050 met 80% te verminderen ten opzichte van het niveau van 2005 is een uitdaging van formaat en vereist een grootschalige overschakeling van fossiele naar hernieuwbare energie. Waar halen we onze hernieuwbare energie vandaan? Hoe krijgen we groene energie op de meest betaalbare en betrouwbare manier daar waar en wanneer we ze nodig hebben? Het is duidelijk dat zon en wind dé hernieuwbare energiebronnen van de toekomst worden. In België en West-Europa is er echter niet voldoende wind- of zonne-energie aanwezig, terwijl andere regio's in de wereld net zon en windenergie in overvloed hebben. Om een betrouwbaar, betaalbaar en duurzaam energiesysteem te realiseren, zal de lokale productie van zon en windenergie dan ook aangevuld moeten worden met aanvoer van een deel van de nodige hernieuwbare energie uit het buitenland. Moleculen kunnen als energiedrager fungeren om groene energie op een efficiënte manier te transporteren via pijpleidingen en schepen. Waterstof, als drager van hernieuwbare energie, speelt een belangrijke rol in de mix van oplossingen voor eindgebruikers.

Haalbaar en kostenefficiënt

Ruim een jaar geleden bundelden zeven grote industriële spelers en publieke stakeholders hun krachten en expertise om gezamenlijk de mogelijkheden voor import van groene waterstof in België te analyseren. De coalitie, bestaande uit DEME, ENGIE, Exmar, Fluxys, Port of Antwerp, Port of Zeebrugge en WaterstofNet, heeft nu een grootschalige industriële studie afgerond waarin de financiële, technische en regelgevende aspecten van de volledige waterstofimportketen - van productie in het buitenland tot levering via schepen en pijpleidingen naar en de distributie ervan in België - in kaart is gebracht en die een basis biedt voor de verdere uitrol naar industriële toepassingen.

Na grondige analyse van alle elementen, concludeert de studie dat de import van deze vorm van hernieuwbare energie een noodzakelijke en haalbare oplossing is voor het toenemend grote tekort in West-Europa. Verschillende soorten van waterstof afgeleide dragers afkomstig uit diverse bevoorradingsregio's zullen tegen 2030-2035 kostencompetitieve hernieuwbare energie en grondstof kunnen leveren. De meest veelbelovende groene energiedragers zijn ammoniak, methanol en synthetisch methaan.

Deze kunnen worden ingezet via bestaande transportmodi - als pijpleidingen en vooral maritiem transport - en groeiende afzetmarkten, wat een snelle start stimuleert.

Volgens de studie zal deze invoer van duurzame energie door middel van groene waterstofdragers daarom een essentieel onderdeel worden van onze energievoorziening, als aanvulling op de duurzame transitie op basis van de binnenlands opgewekte energie. België beschikt over maritieme havens en uitgebreide pijplijninfrastructuur, is verbonden met de grote industriële clusters en heeft de capaciteit om in de eigen energiebehoefte én die van omliggende landen te voorzien.

Nu de haalbaarheidsstudie is afgerond, willen de coalitiepartners concrete vervolgstappen ondernemen. We gaan analyseren hoe we onze zeehavens kunnen klaarmaken voor de ontvangst van de waterstofdragers van de toekomst, strevend naar maximale synergie om onze nationale belangen te dienen. Er worden specifieke pilootprojecten opgezet waarbij we de Vlaamse expertise en slagkracht op gebied van logistiek, industrie en technologie maximaal uitspelen ten dienste van de ontwikkeling van een duurzame economie en de klimaattransitie van onze eigen regio en een ruimer hinterland.

Alexander De Croo, Eerste Minister van België: “Waterstof zal een doorslaggevende rol spelen in de energietransitie en de omslag naar een duurzame economie. Deze studie reikt belangrijke nieuwe inzichten aan voor de verdere uitrol van een waterstofeconomie en het verder terugdringen van de CO2-uitstoot. De volgende stap is een langetermijnstrategie uittekenen voor het importeren van waterstof.”

Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering: “Vlaanderen is in de ideale positie om in de waterstofeconomie een pioniersrol te spelen op Europees vlak. Het heeft de energiehubs Antwerpen en Zeebrugge, het heeft transportinfrastructuur, een uitgebreid netwerk van pijpleidingen naar die havens en naar Duitsland, en technologiebedrijven die erin actief zijn.”

Cedric Osterrieth, CEO ENGIE Generation Europe: “ENGIE gelooft in waterstof als belangrijke schakel in de energietransitie. Onze deelname aan dit project en onze wil om onze expertise in hernieuwbare energie en waterstof te delen, is volledig in lijn met de ambitie van ENGIE om de weg vrij te maken naar een koolstofneutrale toekomst, met behulp van hernieuwbare energie en innovatieve oplossingen waar we onverminderd op blijven inzetten.”

Annick De Ridder, havenschepen: “Met deze studie krijgen we de bevestiging dat waterstof niet alleen een sleutelrol kan spelen in de verduurzaming van de haven van Antwerpen, maar ook in de rest van Europa. Het is dus cruciaal dat we hier als haven van de toekomst onze ambitie waarmaken en onze voortrekkersrol vervullen op vlak van duurzame oplossingen. Door de samenwerking tussen deze coalitie van partners met de juiste expertise en de

betrokken overheidsinstanties hebben we alle troeven in handen om hier verder concrete stappen in te zetten en een voorbeeld te zijn voor andere havens en regio’s.”